הוששין לסבלונות. פי׳ נקונטרס ששידן האשה ונתרלית

שמא לשם קידושין שלח משמע מחוך פירושו דחיישינן שמא מחמת קידושין הם ולכך נקט בלשונו שידך דאל"כ לא הוו קידושין דמנא ידעה

וקדם קודם הקידושין ושלח סבלונות בעדים חוששין

ל) [כתובות עג:], ב) [בכת"י כאן ובסמוך רבא. וכ"ה ברי"ף],
ג) [ברכות לג. שבת קכה:

שירובין ט: גיטין לח: מנחות מט.], ד) [בכת"י נוסף: דתנן אע"פ ששלח סבלונות לחחר

מכאן אינה מקודשת והתם

למחן שילט מקוד של הדקת מל בלקת מל בלקת מל ב"ל בלקת מל ב"ל בלקת של בלקת מל בלק

ט) [בכת"י: קרחי], י) עירובין נ. נדרים סט:, ד) [נ"ל

ונתרלית. (רש"ש, וכ"ה בר"ן.

מ) ולקמן נב ע"אן, נ) וברש"י שברי״ף נוסף ד״ה: על ידי כולן. בשביל כולן:], ס) [וע״ע

מומ׳ בכורות לה. ד"ה ח"דו.

שאין להם סוף (יבמות קכא.) מ"י וכ"כ הרא"ש], **פ**) [לקמן סח ע"א], **?**) [ויקרא כא],

מוי״נו.**ל**)

וקבלתס], ש) [בוילנא הוגה בסוגרים [דחיישינן] ולכי זה

תלוי בפירושים דלעיל. ואולי נ״ל

תנה בפירושים לנעינ, וחומי כיית דלא חיישינן למיעוטא לפר״ש או דחיישינן למיעוטא לפירוש

הר"מ הא וכו"],

מ) מיי

אין

ונדל"ל

ש"י שברי"ף: ונתרלתה)], [ברש"י שברי"ף: שאמר],

קים א מיי פ"ד מהלי חישות הלי כ סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סיי מג סעי א: הב ב מיי שם פ״ט הלכה כח סמג שם טוש"ע אה"ע סימן מה סעיף א:

קבא ד ה מיי שם הלי כט טוש"ע שם סעיף ו קבב ו ז מיי שם הלי סמג שם טוש"ע אה"ע

תום' ר"י הזקן מחמת קדושין הראשונים שלח. ולא לשם קדושין דנימא אדם יודע שאין אשה מתקדשת בפחות מפרוטה שקדש. ושלח סבלונות משהגדיל אינה מקודשת שמחמת קדושין הראשונים שלח וקדושי קטן אינן כלום. גמ'. חוששין לסבלונות. פיר"ש מי ששידך אשה ונתרצית וקדם ושלח לה ונתרצית ושלה לה סכלונות בעדים חוששין שמא קרושין הם ואם קרשה אחר צריכה גט מראשון. והאי פירושא לא דייק שאם נתן לה כשהוא מדבר עמה על עסקי קרושיה ולא פירש, דיו ומקודשת ודאי היא. ואם שהה כל שהוא אע״פ שהיו עסוקין מענין לענין ובאותו ענין הואיל ולא פירש אינה מקודשת כלל כדאיתא פ״ק ַן ולעיל ו, אן, וכ״ש אם שלח לה סתם. עיקר הפירוש הוא כך אם שלח לאשה סבלונות ל) וקבלם חוששין שנתקדשה. ומיהו דוקא שיש עדים כך שניהם מודים לאו כלום הוא דלא עדיפי סבלונות דיהבי אמתלא דמקדשה כלל מקדושין גופייהו. וכ״כ הר"ם פ"ט [הכ"ח]. חיישיגן. לפירוש ר"ש דסבלונות לפירה קדושין נינהו. ולפי׳ הר״ם דנתקדשה קודם לכן. מקדשי והדר מסבלי פשיטא. דחוששין הואיל וכולם נהגו לקדש קודם הסבלונות. ה"ג יקרט קרם הסבלינה הית ר״ש לא צריכא דרובא מקדשי והדר מסבלי ומיעוטא מסבלי והדר מקדשי מהו דתימא אם כולם נהגו כן פשיטא לא היה צריך להשמיענו זה, אלא מיירי שלא נהגו לקדש תחלה אלא הרוב . מהו דתימא ניחוש למיעוטא נווו דונילא ניזוש למיפוסא דנימא סמוך מיעוטא אחזקתה ואתרע ליה רובא ואשה זו בחזקת פנויה עומדת, קמ"ל והואיל ורובן מקדשין תחלה, לשם קדושין נתנם אע"פ שלא והרי״ף והר״ם [שם] דרובא מסבלי והדר מקדשי ומיעוטא מקדשי והדר מסבלי מהו דתימא לא ניחוש למיעוטא, קמ"ל*. וטעמא דחיישינן למיעוטא אע"ג דאיכא רובא וחזקה דליוחסין בעינן תרי רובי וחזקה לא

עדיף כרובא. ולא נהירא דמאי יוחסין איכא הכא, איסורא הוא דאיכא. ועוד כתב

שמא יתפשט מנהג המיעוט

ויעשו הרוב כמותן ויתירוה

כמו שהיו עושים תחלה.

---והעיהר דמשום הכי חיישינן

ולא תימא שלפעמים אזלא

היא לגביייהו להתקדש אלא שהנשים גם כן יש מיעוט שמתקדשות תחלה והוו להו

. כל נשי העיר כמחצה על

לקביעותיה והאיסור ג״כ דבק

סבלונות חיישינן שמה הידשה כבר וכן משמע בסמוך דקאמר באתרא דמקדשי והדר כתבי כתובה חיישינן והתם על כרחך לריך לומר דחיישינן שמא קידש כבר דלשון חיישינן שמא לשם קידושין שלח לא שייך דהא פשיטה דלה שילה לה הכתובה לשם קידושין: ה"ג מקרשי והדר מסבלי פשישא. דמקודשת כלומר היכא דשלח סבלונות קודם הקידושין דמקודשת דדלמה לשם קידושין שלח וי״מ פשיטה דמקודשת דאמרי׳ דקידשה כבר והוי כמו שפירשתי ומשני לא נריכא דרובא מקדשי והדר מסבלי ומיעוטא מסבלי והדר מקדשי מהו דתימא ניחוש למיעוטא פי׳ ולא תהא מקודשת קמ״ל דאולינן בתר רובא ותהא מקודשת וקשה דהיכי האמר ניחוש למיעוטא והוי להקל מיהו אין זו קושיא דה"כ השכחן בכמה דוכתין (גיטין דף יט:) חיישינן שמא במי מילין כתבו והוי חששה להקל והוי גיטה מכל וכל וכן בריש פ' אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לב.) שטר שכתוב בו זמנו בשבת או בעשרה בתשרי כשר חיישי׳ שמא אחרוהו וכתבוהוא ס ור״ח גרם איפכא לא לריכא דרובא מסבלי והדר מהדשי ומיעוט מקדשי והדר מסבלי מהו דתימא לא ניחוש למיעוטא פירוש שלא תהא מקודשת קמ"ל דחיישי׳ למיעוטא ותהא מקודשת ⁶והשתא ניחא דחיישינן למיעוטא משום חומר דאיסור אשת איש שוהשתא הא דקאמר רב פפא באתרא דמקדשי והדר מסבלי היינו

למיעוטא ותהא מקודשת קמ"ל: לא תקח. פי׳ לא יהא לך ליקוחין בה תיתה אם לא תקח משמע שאין ליקוחים תופסים בה א״כ אמאי תפסי קידושין בחייבי לאוין כגון אלמנה לכ"ג וגרושה וחלולה לכהן הדיוט הא כתיב בהן לא תקחט וי"ל דלא ממשמעות דלא תקח דרשי׳ אלא משמע ליה דה"פ דקרא ואשה אל אחותה לא תקח בבת אחת פירוש לכל אחת ואחת יש דין אחות אשה ואסורה ואחות אשה נפהא לן בפרק האומר קי (קדושין דף סו:) דאין

כדאמר בפ"ק (לעיל דף ו.) גבי נתן לה קידושין ולא פירש וקשה להר"ם אינה מקודשת שמחמת קידושין הראשונים וכי שידך מאי הוי והא בעינן שידבר שלח אוכן קטן שקירש: גבו׳ וצריכא דאי מענין לענין ובאותו ענין לכך נראה אשמעינן שוה פרוטה איידי דקא נפיק לפרש חוששין כלומר כיון ששלח לה ממונא מיניה מעי אבל פחות משוה פרומה אימא יודע שאין קידושין תופסין בפחות משוה פרומה וכי קא משדר סבלונות אדעתא דקידושין קא משדר ואי אשמעינן הני תרתי משום דבין פרומה לפחות משוה פרוטה לא קים להו לאינשי אבל קטן שקידש הכל יודעין שאין קידושי קטן כלום אימא כי קא משדר סבלונות אדעתא דקידושי קא משדר קא משמע לן איתמר רב הונא אמר חוששין לסבלונות וכן אמר ירבה חוששין לסבלונות אמר רבה יומותבינן אָשמעתין אף על פי ששלח סבלונות לאחר מכאן אינה מקודשת אמר ליה אביי התם כדקתני מעמא שמחמת קידושין הראשונים שלח איכא דאמרי אמר רבה מנא אמינא להי כדקתני מעמא שמחמת קירושין הראשונים שלח הכא הוא דמעי הא בעלמא הוו קידושין ואביי לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא בעלמא דלא נחית לתורת קירושין כלל אלא אפילו הכא דנחית לתורת קידושין אימא הוו קידושין קא משמע לן מאי הוי עלה אמר רב פפא באתרא דמקדשי והדר מסבלי חיישינן מסבלי והדר מקדשי לא חיישיגן מקדשי והדר מסבלי פשימא ילא צריכא דרובא מקדשי והדר מסבלי ומיעומא מסבלי והדר מקדשי מהו דתימא ניחוש למיעומא קא משמע לן בעא מיניה רב אחא בר רב הונא מרבא הוחזק שמר כתובה בשוק מהו אמר ליה וכי מפני ®שמחזיק שמר כתובה בשוק נחזיק בה כאשת איש מאי שמיעוטם מקדשי והדר מסבלי ואפ״ה הוי עלה אמר רב אשי יבאתרא דמקדשי חיישי׳ למיעוטא מסבלי והדר מקדשי והדר כתבי כתובה חיישיגן כתבי והדר היינו שכולם מסבלי והדר מקדשי אך מקדשי לא חיישיגן מקדשי וחדר כתבי ר"י מצא כתוב גירסא אחרת מסבלי והדר מקדשי פשיטא דלא חיישינן פשיטא הלא צריכא דלא שכיח ספרא מהו ואינה מקודשת לא לריכא דרובא דתימא ספרא הוא דאתרמי קא משמע לן: כתני' יהמקדש אשה וכתה או אשה מסבלי והדר מקדשי ומיעוט מקדשי והדר מסבלי מהו דתימא ניחוש ואחותה כאחת אינן מקודשות יומעשה

יבחמש נשים ובהן שתי אחיות וליקט אדם אחד כלכלה של תאנים ושלהן

קידושין תופסין בה דחייבי כריתות היא: המרבה אין הכי היינו דכתיב ונכרתו הנפשות העושות ואי קידושין לא תפסי וו כרת מי מחייב. וקשה לאמרינן בינמות פרק ארנעה אחין

וי"ל דשאני החם דליכא למיפרך כדפריך הכא כרת מי מחייב דבלא הקידושין נמי איכא כרת דקא פגע באשת אחיו שלא במקום מצוה:

תורה אור השלם

1. וְאשָׁה אֶל אֲחֹתָה לֹא תָּקְח לְצְרֹר לְגַלּוֹת עָרְוָתָה עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: ויקרא יח יח 2. כִּי כְּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׁה מִכּּל בּרָבְיּרְתוּ הַתּוֹעבוֹת הָאֵלֶה וְנְבְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעשׁת מִקֶּרֶב ויקרא יח כט

גליון חש"ם

גם' כל שאינו בזה א"ז. ע' גיטין דף מט על תד"ה כגון וזכחים ד' ל ע"ל חד"ה לבון הפנים ל על נו מי ה דבריו ובכורות דף ט ע"ל תד"ה אמר: תום' ד"ה ה"ג וכו' והשתא ניחא דחיישינו למיעום. ע' בכורות ד' כ ע"ב תד"ה חלב:

הגהות הב"ח

(A) רש"י ד"ה אלא קרא בזה אחר: (ב) תום' ד"ה אי הכי וכו' לא תפסי בה כרת וכו': (ג) בא"ד נשעה שנעשו לרות זו לזו לא יהא לך ליקוחין אפילו באחת מהן אלמא

מוסף רש"י

ומותבינן אשמעתין. אשמועת עלמנו (גיטין לח:). אדידיה גופיה קא מותיב ימנחות מט.).

מוסף תוספות

א. והאי דס״ד דמבעי למיחש למיעוטא לקו דשלח סבלונות סתם ולא פירש מסתמא לא לשם אינה מקודשת. ולא אמרינן יודע היה שאין קידושיו קידושין וגמר ושלח סבלונות לשם קידושין אלא אמרינן מחמת קידושין הראשונים שלח: וכן קטן שקידש. ושלח סבלונות משהגדיל: גב" ולריכה. למיתני שתי נשים בפרוטה ולמיתני או אחת בפחות משוה פרוטה

וקטן שקידש לאשמועינן בכולהו דסבלונות דבתר הכי לאו לקידושין ניתנו: טעי. וסבר דקידושין נינהו ולא מסיק אדעתיה דסבלונות לשם קידושין: חוששין לסבלוגות. מי ששידך באשה י ונתרנה וקדם ושלח סבלונות בעדים חוששין שמא קידושין הן ואם נתקדשה לאחר לריכה גט מן הרחשון: וכן אמר רבה גרסי׳: ומותבינן חשמעתין. יש לי להשיב על דברי: החם כדקחני טעמא דטעי כו'. בקידושי קמאי וסמיך עלייהו אבל האי דלא קידש איכא למיחש להכי: בעלמה. היכה דשלח בלא קידושין: דלא נחים לחורם קידושין כלל. ולא העלה קידושין על לבו: אבל הכא דנחים להכי. ומתוך שעלה על לבו ומכר שחין קידושיו כלום ושלח סבלונות אימא לשם קידושין: חיישינן. דכיון דאורחייהו לקדושי ברישה חיישינן דשדר הני לשם קידושין: הוחוק שטר כחובה בשוק. שטר כתובה: מהו. אם נתקדשה לחחר מהו להחזיקה כמקודשת לרחשון: דלח שכיח ספרה. הסופר מצוי בעיר תמיד: ספרא הוא דאתרמי ליה. וקדם לכתוב קודם קידושין: בותבר' כאחת. 6 אמר הרי שתיכם מקודשות לי: אינן מקודשות. ואין אחת מהן לריכה גט ובגמרה מפרש טעמה: ושל שביעים היתה. בגמרא מ מפרש מאי אתא לאשמועינן 0: גבו' בשעה שנעשו לרות זו לזו. כגון שקדשן כאחת קס"ד דקרא בהכי כתיב וקאמר לא תקח אין לך בהן לקוחין: אי הכי. דקרא בבת אחת כתיב היכי מיחייב כרת אם בא עליהן הרי אין כאן איסור אחות אשה: אלא (א) בוה אחר זה. שבקידושין הראשונה היא אשתו וקאמר אין קידושין תופסין באחותה ואם בא עליה ענוש כרת: ומתניתין. כי היו נמי בבת אחת מהאי קרא נפקי וכדרבה וסברא בעלמא הוא כל שאינו בזה אחר זה אפילו בבת אחת אינו הלכך כיון דבאחות אשה לא תפסי קידושין כי

היתה ושל שביעית היתה ואמר הרי כולכם מקודשות לי בכלכלה זו וקיבלה אחת מהן ע"י כולן ואמרו חכמים אין אחיות מקודשות: גבו" מנהני מילי אמר רמי בר חמא דאמר קרא יאשה אל אחותה לא תקח לצרור ״התורה אמרה בשעה שנעשו צרות זו לזו לא יהא ®לו ליקוחים אפי' באחת מהם אמר ליה רבא אי הכי היינו דכתיב יונכרתו הנפשות העושות מקרב עמם אי קידושין לא תפסי בה כרת מי מחייב אלא אמר רבא שקרא בזה אחר זה ומתניתין . כדרבה דאמר רבה ∘כל שאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו גופא אמר רבה כל ישאינו בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו איתיביה אביי

(דף כמ:) גבי שלשה אחים שנים מהם נשואים לב׳ אחיות דרבי שמעון פוטר בשתיהן מן החלילה ומן הייבום שנאמר אשה אל אחותה לא מקח ללרור בשעה שנעשו לרות זו לזו (ג) אלמא משמע אע"ג דקידושין לא תפסי יש בהם כרת כיון שפוטר אותם מן החלילה ומן הייבום

קדשינהו בב"א נמי לא הוו קידושין:

בה. דרכוותה אשכחן פרק פרק בריש ולפי הר"ם והרי"ף אפילו המיעוט. כתבי והדר הרבי היישינן]. לפיר"ש דוקא הרוב, ולפי׳ הר"ם והרי"ף אפילו המיעוט. כתבי והדר הריני נויר מן הגרוגרות (נויר יב, א). הוחזק, שראו שטר כתובתה וקדשה אחר, מהו להחזיקה כאשת איש לראשון. [באתרא דמקדשי והדר כתבי חיישינן]. לפיר"ש הריב הר"ם והרי"ף אפילו המיעוט. הא אשמועינן ליה לעיל. דלא שמיח ספרא. שאינו דר בעיר. מתני", אינן מקודשות. אין אחת מהן צריכה גט. גמ", זו לזו. קס"ר כגון שקדשן. אי הכי. דקרא בכת אחת איירי היכי איכא כרת אם בא עליהן הלא אין בה איסור אחות אשה. בזה אחר זה. שקרש אחת תחלה ואין קדושין תופסין באחותה דכתיב לא תקח, ואם בא עליה ענוש כרת, ומתניתין סברא בעלמא היא כדרבה. *נדאה שחסר כאן דעת בעל הדברים דלהלן (שאינם ברי״ף ור״מ, וגם ל״מ בשאר הראשונים, ועי׳ מאירי).